

Тема номера: Хліб наш щоденний

РЕДАКЦІЯ VERBUM

27 ЛЮТОГО 2026

Шановні читачі! Цей випуск «Вербуму» присвячений повсякденню — а точніше, тому, яким воно постає в літературі: від автобіографії Терези Авільської, написаної за настирною спонукою Інквізиції, до сучасної жанрової прози, котра навіть для найфантастичніших історій усе-таки потребує вкоріненості в побутових деталях. Нам буває складно помічати повсякденне, однак про нього важливо говорити — і саме про це ми попросили наших авторів і авторок.

Антон Мауве, «Жінка розвішує прання», XIX століття

Перший текст випуску, втім, може здатися дивним вибором для цієї теми: у ньому Карлос Ейр розповідає про екстази й левітації Терези Авільської, а що може бути далі від буденності, ніж чудеса? Однак у контексті випуску вкрай цікаві не так видовищні містичні досвіди святої, як її реакція на них: сором, збентеження, спроби чинити опір, постійні молитви про те, щоб вони нарешті припинилися. Тереза докладает всіх зусиль, щоб не дати чудесному публічно вдиратися в повсякденне, та деколи навіть найбільших людських старань виявляється мало супроти божественної сили.

Апокаліптичні візії потопу, про які говорить Ірина Цюк, теж нерозривно пов'язані з буденними дрібницями. Хай що відбувається довкола, хай як кришиться знайомий світ, люди виявляються напрочуд здатними до адаптації (мабуть, усі ми змогли в цьому на власному досвіді переконалися впродовж останніх кількох років). Потоп змінює пейзажі й обставини, вимагає нових життєвих стратегій, впливає на світогляд, потреби й фантазії, однак рутинні деталі, із яких складається наше буття у світі, виявляються напрочуд стабільними.

Ангеліна Столітня пише про нашу безпосередню реальність, досліджуючи міське повсякдення старих жінок. Матеріалом для її роздумів слугують оповідання зі збірки Артема Чеха «Район “Д”», але на їхньому місці цілком могли би бути польові нотатки будь-якої мешканки міста, уважної до того, що відбувається на балконах багатоповерхівок і на лавках у дворах. Старість — а надто жіноча старість — дуже часто означає замикання в домашньому просторі, у нескінченних колах рутини, із яких годі вирватися.

Інна Ковалишена розмірковує про те, навіщо нам узагалі побут у літературі, надто ж автентичний історичний побут у літературі фантастичній. Хіба ми читаємо її не для того, щоб бодай ненадовго втекти від реальності? Хіба читацькому оку (й мозку) не заважають незнайомі деталі й дивні слова? Та виявляється, що побутові дрібниці — це якраз чудовий інструмент для вибудовування переконливого світу й допомоги читачеві по-справжньому вжитися в текст.

Насамкінець, як завжди, пропонуємо вам два архівні тексти. В одному з них Тарас Лютий пише про читання як хліб насущний і повсякденну взаємодію з книжками. У другому Ірина Пустиннікова придивляється до уламків, які залишилися від повсякдення минулих поколінь, і шукає в них розраду для нас сьогоднішніх.